

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 16/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaniach vedených pod sp. zn. 1 P 225/2007 a sp. zn. 18 C 115/2012 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 P 225/2007 a pod sp. zn. 18 C 115/2012 (ďalej aj „namietané konania“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že *«podala... 31.05.2012 na Okresný súd .. žalobu na ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy...»*

Predmetnou žalobou sa sťažovateľka domáhala aby súd zaviazal odporcu verejne sa písomne ospravedlniť sťažovateľke za nepravdivé skutočnosti uvedené o jej osobe uverejnené v denníku SME dňa 07.05.2012 v článku s názvom „[REDAKOVANÉ] dom vznikol podozrivo“ a dňa 09.05.2012 v článku s názvom „Notári zatiaľ trestom unikajú“...

Odo dňa kedy sťažovateľka podala žalobu odporca svojím konaním aj naďalej zasahoval a porušoval práva sťažovateľky na ochranu osobnosti tým, že uverejnil niekoľko ďalších článkov v ktorých boli prezentované zavádzajúce a polopravdivé výroky o osobe sťažovateľky...

Od podania návrhu k dnešnému dňu uplynulo dva a pol roka a súd vo veci dlhodobo nekoná, respektíve koná neefektívne a s prieťahmi.

Nakoľko súd po zaplatení súdneho konania vyše rok nekonal, podala sťažovateľka dňa 07.08.2014 sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorú adresovala predsedníčke Okresného súdu Bratislava I.

... listom zo dňa 10.10.2014 predsedkyňa Okresného súdu Bratislava I upovedomila sťažovateľku o tom, že boli z jej strany zistené prieťahy Okresného súdu Bratislava I v konaní 18C 115/2012 pričom vyzvala sudkyňu aby vo veci ďalej konala.

Po tom ako boli predsedníčkou Okresného súdu Bratislava I zistené prieťahy v konaní 18C 115/2012 začal súd vo veci konať, avšak toto konanie opätovne nesie známky

rozporu so zásadami práva na spravodlivý súdny proces garantovanými čl. 48 ods. 2 Ústavy ako aj čl. 6 dohovoru nakoľko: prvostupňový súd v septembri 2014 opätovne vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku a to opakovaným doručením výzvy na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 11.01.2013 a to aj napriek skutočnosti, že sťažovateľka súdny poplatok uhradila ešte v januári 2013.

Prvostupňový súd uznesením zo dňa 08.09.2014 vyzval sťažovateľku na doplnenie neúplného petitu žaloby, ktorý bol doručený do rúk sťažovateľke a to aj napriek skutočnosti, že sťažovateľka má právneho zástupcu v konaní. Okresný súd Bratislava I v konaní 18C 115/2012 nekomunikuje s právnym zástupcom sťažovateľky ale priamo so sťažovateľkou a to napriek skutočnosti, že sťažovateľka je v konaní 18C 115/2012 riadne zastúpená a súd o tejto skutočnosti bol upovedomený.

Od podania výzvy na zaplatenie súdneho poplatku (11.01.2013) súd až do 08.09.2014 teda skoro 21 mesiacov vo veci vôbec nekonal. Po podaní sťažnosti predsedkyni Okresného súdu Bratislava I súd koná nehospodárne a zmätočne keď sťažovateľku vyzýva na zaplatenie súdneho poplatku ktorý je už 21 mesiacov uhradený a keď výzvy a písomnosti nedoručuje právnemu zástupcovi sťažovateľky ale len sťažovateľke...

Obdobia nečinnosti Okresného súdu Bratislava I bez existencie akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu neospravedliteľné a netolerovateľné, keďže svojimi dôsledkami v kontexte 21 mesiacov nečinnosti môžu nadobudnúť charakter od opretia spravodlivosti (denegatio iustitiae).».

3. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné práva a slobody sťažovateľky [REDAKOVANÉ] ... na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s jej právami uvedenými v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní číslo 1P 225/2007 porušené boli.

Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18C 115/2012 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd... sťažovateľke priznáva finančné zadostučinenie v sume 10.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť Sťažovateľke v lehote dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Sťažovateľke priznáva náhradu trov konania na Ústavnom súde vo výške 275,96 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet advokáta [REDAKOVANÉ] a to do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

4. V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

6. Predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred postupmi okresného súdu v namietaných konaniach, ktorými boli podľa nej spôsobené zbytočné prieťahy a porušené jej označené práva podľa ústavy a dohovoru.

7. Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť v tomto čase je zjavne neopodstatnená. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru odmieta

sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

8. Ústavný súd poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovanie vyslovil, že „Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 455/2014).

9. Sťažovateľka namieta v odôvodnení sťažnosti predovšetkým zbytočné prietahy vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 115/2012, keďže priložila listinné dôkazy len k tomuto konaniu, ale na druhej strane v úvode sťažnosti a v petite (bod 3) žiada vysloviť porušenie jej označených práv iba v konaní vedenom pod sp. zn. 1 P 225/2007. Podľa právneho názoru ústavného súdu od podania žaloby v prvej veci, t. j. od

31. mája 2012 vo veci vedenej pod sp. zn. 18 C 115/2012 až do podania sťažnosti ústavnému súdu (24. november 2014) konanie pred okresným súdom ešte netrvalo neprimerane dlho (dva roky a šesť mesiacov). Je síce pravdou, že okresný súd bol naozaj určité obdobie nečinný a tiež niektoré jeho úkony boli neefektívne, ako to vyplýva zo sťažnosti a z jej príloh, ale uvedené nedostatky v okolnostiach danej veci v čase rozhodovania ústavného súdu ústavný súd nepovažoval ešte za významné a v tomto prípade išlo len o ojedinelé prieťahy, ktoré samy osebe ešte nedosahujú ústavne neprimeranú intenzitu. Ústavný súd preto nepovažoval doterajší postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 115/2012 za taký, ktorý by signalizoval možnosť kvalifikovať ho po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ako porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne aj iných označených práv. Vzhľadom na to ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (obdobne I. ÚS 455/2014 a I. ÚS 754/2014).

10. Takisto mohol sťažnosť sťažovateľky ústavný súd považovať aj ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 698/2014), pretože sťažovateľka jednak podala sťažnosť na zbytočné prieťahy iba tri mesiace pred podaním ústavnej sťažnosti a navyše predsedníčka okresného súdu prisľúbila v danom prípade aj zjednanie nápravy, keď mala vykonať previerku súdneho oddelenia zákonnej sudkyne a prípadne tiež vyvodiť aj disciplinárnu zodpovednosť (podobne m. m. II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06).

11. Napokon neušlo pozornosti ústavnému súdu, že sťažnosť sťažovateľky vôbec nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože vykazuje zásadné nedostatky medzi úvodným textom samotnej sťažnosti, jej dôvodmi a navrhovaným petitom, ktorý je oddelený od ostatnej časti sťažnosti, hoci sťažovateľka je zastúpená kvalifikovanou právnou zástupkyňou (advokátkou) a sama je tiež osobou práva znalou. Svedčí o tom skutočnosť, že návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa

sťažovateľka od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne a takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej ani neobsahuje požiadavku vyslovenia porušenia jej označených práv konkrétne v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 115/2012 (pozri bod 3), a teda v tejto situácii nemôže byť dostatočným podkladom na rozhodnutie ústavného súdu, ak by aj sťažnosť bola prípadne opodstatnená a tiež prípustná. Okrem toho sťažovateľka žiada v úvode a v petite sťažnosti vysloviť porušenie svojich práv aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 P 225/2007, ale toto konanie nikde už v odôvodnení bližšie nerozvádza a nešpecifikuje. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, a podobne).

12. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky mohol odmietnuť ešte aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 777/2014).

14. Tu treba podotknúť, že ostatné namietané základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľka dávala iba do súvisu s možným porušením uvedeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, preto sa bližšie (po odmietnutí sťažnosti) týmito námietkami ústavný súd nezaoberal.

15. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej bude dochádzať k zbytočným prieťahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015